

جاسوسی ، شنود ، حاکمیت ، انحصار ، آزادی ، حریم خصوصی، شبکه ملی اطلاعات ، اینترنت

مقدمه

در چند سال اخیر مباحثی در خصوص راه اندازی خدمات پایه فناوری اطلاعات در کشور ، در میان فعالان حوزه فضای مجازی و فناوری اطلاعات مطرح شده است. آنچه در این نوشتار کوتاه می خوانید، مجموعه علل موافقت موافقان و مخالفت مخالفان است و نتیجه گیری را به خواننده می سپارد.

خدمات پایه فناوری اطلاعات و فضای مجازی در حال حاضر عبارتند از:

- موتور جستجو
- پیام رسان
- رایانامه
- سیستم عامل و زیست بوم مربوط به آن
- خدمات ابری
- مرکز داده

در طول نوشتار از ****گوگل**** به عنوان نماینده سرویسهای انحصاری خارجی مانند مایکروسافت، اپل، هواوی، یاندکس و... یاد می شود

موافقان چه می گویند

موافقان راه اندازی خدمات پایه فناوری اطلاعات در داخل کشور استدلالهای ذیل را دلیل موافقت خود بیان می کنند:

- استقلال از زیر ساختهای انحصاری خارجی
- افزایش تاب آوری خدمات فناوری اطلاعات در مقابل تهدیدها و حملات خارجی
- افزایش تداوم کسب و کارهای مبتنی بر فناوری اطلاعات و فضای مجازی
- ایجاد اشتغال مولد در حوزه فضای مجازی
- ایجاد استقلال قضایی در حوزه های دعاوی حقوقی فناوری اطلاعات و فضای مجازی

مخالفان چه می گویند

مخالفان طرحهای راه اندازی خدمات پایه فناوری اطلاعات در داخل کشور ، بطور اعم به دو موضوع زیر تأکید می کنند:

- راه اندازی این خدمات، راه را برای قطع دسترسی کاربران به اینترنت جهانی توسط حاکمیت محلی ایران باز می کند.
نقض دسترسی آزاد به اطلاعات
- راه اندازی این خدمات، دسترسی حاکمیت محلی ایران به داده های کاربران و شنود و جاسوسی از کاربران را باز می کند.
نقض حریم خصوصی

همانطور که مشاهده می شود، هر دو دلیل بر اساس **نیت خوانی** حاکمیت استوار شده است و در هیچ سند، مصوبه و قانونی نکات فوق - حتی به کنایه - مطرح نشده است و در اکثر موارد مؤکداً بر **عدم تجسس و عدم قطع ارتباط با جهان** صحه گذاشته شده است.

انتخابها

با فرض پذیرفتن نظر مخالفان در خصوص نیت حاکمیت محلی ایران و عدم راه اندازی خدمات پایه فناوری اطلاعات در کشور با موارد ذیل مواجه خواهیم شد:

فضای مجازی و خدمات محلی داخلی تحت حاکمیت گوگل و...متصل به حاکمیت، قوانین و سرویسهای اطلاعاتی آمریکا -۱ باشد

فضای مجازی و خدمات محلی داخلی تحت حاکمیت شرکتهای داخلی متصل به حاکمیت، قوانین و سرویسهای -۲ اطلاعاتی ایران باشد

در انتخاب اول؛ این گوگل است که تصمیم می‌گیرد:

- مردم ایران حق دارند تاکسی بگیرند یا نه
- مردم ایران حق دارند اینترنتی خرید کنند یا نه
- مردم ایران حق دارند به یکدیگر پیام صوتی و تصویری دهند یا نه
- مردم ایران حق دارند مسیریابی بر خط داشته باشند یا نه
- مردم ایران حق دارند فلان اپلیکیشن را روی گوشی خود داشته باشند یا نه
- مردم ایران حق دارند فلان فیلم و سریال را ببینند یا نه
- مردم ایران حق دارند تراکنش مالی داشته باشند یا نه
- مردم ایران حق دارند فلان بازی را انجام دهند یا نه
- دانش آموزان و دانشجویان ایران حق تحصیل بر خط دارند یا نه
- کسب و کارهای ایرانی حق برگزاری جلسات بر خط دارند یا نه
- استفاده کنند یا نه API توسعه دهندگان اپلیکیشنهای ایرانی حق دارند از فلان
- توسعه دهندگان اپلیکیشنهای ایرانی حق دارند از فلان خدمات زیرساختی استفاده کنند یا نه

نتیجه گیری

با در نظر گرفتن آمارهای زیر نتیجه گیری را به خواننده واگذار می‌کنیم:

بیش از ۵۰ میلیون کاربر ایرانی،
در حدود ۲۵ هزار تیم توسعه دهنده ایرانی،
نزدیک به ۲۵۰ هزار اپلیکیشن ایرانی،
بیش از ۳۱ هزار بازی همراه ایرانی

پ.ن: بیش از ۸۰ درصد اپلیکیشنهای و بازیهای توسعه داده شده در حال حاضر به خدمات انحصاری گوگل وابسته هستند